

گزارش رویداد "تاب‌آوری اقتصادی در بحران: الگوی توسعه صنعتی چین برای ایران پساجنگ"

رویداد سیاستی "تاب‌آوری اقتصادی در بحران: الگوی توسعه صنعتی چین برای ایران پساجنگ" روز چهارشنبه ۷ مردادماه ۱۴۰۵ از ساعت ۱۵ الی ۱۶:۳۰ به وقت ایران توسط پژوهشکده سیاست‌گذاری دانشگاه صنعتی شریف با همکاری خانه اندیشه‌ورزان برگزار شد.

این نشست جمعی برجسته از کارشناسان و پژوهشگران بین‌المللی را گرد هم آورد تا به گفت‌وگو درباره تحولات جاری جنگ، مسیرهای پیش روی کاهش تنش در منطقه و درس‌های قابل‌استخراج از تجربه توسعه صنعتی چین برای بازسازی و تاب‌آوری اقتصادی ایران در دوران پساجنگ بپردازند. زمان‌بندی این نشست، در بنبوه تحولات ژئوپلیتیکی حساس منطقه‌ای، بر اهمیت و به‌روز بودن موضوعات مطرح‌شده افزود.

این پنل با حضور پنج کارشناس برجسته از حوزه‌های مختلف پژوهشی برگزار شد:

- **زون احمد خان (Zoon Ahmed Khan)** — پژوهشگر در مرکز چین و جهانی‌سازی (Globalization & Centre for China) و عضو مؤسسه راهبرد کمربند و راه (Belt and Road Strategy Institute) در دانشگاه تسینگهوا چین. حضور ایشان دیدگاهی از دل نهادهای پژوهشی معتبر چینی درباره ابتکار کمربند و راه و پیوند آن با کشورهای در حال بازسازی به بحث افزود.
- **ماریا نظیر (Maria Nazeer)** — متخصص ارشد توسعه کسب‌وکار (BD Senior Specialist) در شرکت خدمات مالی فین‌لیپ (Finleap Financial Services). مشارکت ایشان زاویه‌ای عملی و مالی-اقتصادی به بحث افزود، با تمرکز بر فرصت‌های همکاری مالی و تجاری منطقه‌ای.
- **الیف کایا (Elif Kaya)** — مدیر مرکز مطالعات چین (China Research Centre) و استادیار دانشگاه استانبول آیدین (Istanbul Aydin University) ترکیه. ایشان دیدگاه ترکیه را نسبت به تحولات منطقه و نقش این کشور در دیپلماسی کاهش تنش تبیین کردند.
- **اینار تانگن (Einar Tangen)** — بنیان‌گذار و رئیس ابتکار آسیا نراتیوز (Asia Narratives) و پژوهشگر ارشد مرکز نوآوری در حکمرانی بین‌المللی (Centre for

CIGI - International Governance Innovation). ایشان با تجربه گسترده در تحلیل

روابط بین الملل آسیا، به بررسی ابعاد کلان تر ژئوپلیتیک منطقه پرداختند.

- **متئو کاپاسو (Matteo Capasso)** — استاد در دانشکده مطالعات حکومت دانشگاه شمال غرب چین (Northwest University) در شهر شیان. ایشان دیدگاهی آکادمیک و تطبیقی درباره الگوهای توسعه و بازسازی اقتصادی ارائه دادند.

در این نشست، ابعاد مختلف پیامدهای جنگ، الزامات بازسازی اقتصادی، تجربه کشورهای مختلف در دوران پس از بحران و ظرفیت های سیاست صنعتی برای هدایت مسیر توسعه ایران مورد بررسی قرار گرفت.

تاب آوری اقتصادی در بحران: مدل توسعه صنعتی چین برای ایران پس از جنگ

زونا احمد خان
پژوهشگر ارشد موسسه چین و جهانی شدن (CCG)
و دانشگاه تسینگ هوا چین و میزبان برنامه
«کمر بند و راه» (گریدور جاده ابریشم)
در شبکه اقتصادی چین (CEN)

ماریا نظیر
مشاور ارشد شرکت خدمات مالی بین المللی Finleap
و پژوهشگر مدرسه کسب و کار دانشگاه زجیانگ چین

الیف کایا
استاد دانشگاه آیدین استانبول ترکیه
و مدیر مرکز مطالعات چین

متیو کاپاسو
استاد مطالعات منطقه ای
در دانشگاه نورث وست شی آن چین

آینر تانگن
عضو ارشد مرکز نوآوری در حکمرانی بین المللی (CIGI)
و بنیانگذار و مدیر ابتکار روایت های آسیایی چین

خانه اندیشه و زمان

در ابتدای این نشست، آقای شهرآئینی، پژوهشگر سیاست‌گذاری نوآوری و میزبان رویداد، ضمن معرفی موضوع رویداد و اعضای پنل، توضیحاتی در خصوص روند وقایع چندماه اخیر و شرایط کنونی جنگ ارائه کرد.

بطور کلی محورهای زیر در این نشست مطرح شد:

۱. مقدمه: وضعیت کنونی درگیری و مسیر پیش رو

نشست با مروری کوتاه بر وضعیت فعلی جنگ آغاز شد. پنلیست‌ها به‌اختصار به آخرین تحولات میدانی و دیپلماتیک اشاره کردند و چشم‌اندازی از احتمال کاهش تنش در کوتاه‌مدت ارائه دادند. این بخش به‌عنوان چارچوبی مقدماتی عمل کرد تا زمینه لازم برای ورود به بحث‌های عمیق‌تر درباره سناریوهای آتی و پیامدهای اقتصادی فراهم شود.

۲. سناریوهای آینده: مسیرهای ممکن پیش روی درگیری

در ادامه، بحث به بررسی مسیرهای احتمالی که درگیری می‌تواند طی کند، اختصاص یافت. پنلیست‌ها طیفی از سناریوها – از تداوم وضعیت کنونی تا احتمال تشدید یا کاهش تدریجی تنش‌ها – را مورد بحث قرار دادند و عوامل تعیین‌کننده در حرکت به سمت هر یک از این مسیرها را برشمردند.

۳. تأثیر جنگ بر ثبات و ائتلاف‌های منطقه‌ای

سومین محور بحث به پیامدهای گسترده‌تر جنگ بر ثبات منطقه‌ای پرداخت. پنلیست‌ها به بازآرایی موازنه‌های قدرت، واکنش بازیگران منطقه‌ای، و نقش قدرت‌های خارجی – از جمله چین، ترکیه و کشورهای حاشیه خلیج فارس – در تلاش برای مهار پیامدهای این درگیری اشاره کردند و روند شکل‌گیری ائتلاف‌ها و صف‌بندی‌های جدید منطقه‌ای را تحلیل کردند.

Economic Resilience in Crisis:

China's Industrial Development Model for Post-War Iran

Wednesday, July 29th 2026 15 - 16:30 Iran Time

Zoon Ahmed Khan
- Research Fellow, Center for China and Globalization
- Fellow, Belt and Road Strategy Institute, Tonghua University
China

Maria Nazeer
- BD Senior Specialist at Fawad Financial Services (Pvt.) Ltd
China

Elif Kaya
- Global Political Economist
- Director of the China Research Centre, Istanbul Aydin University
Turkey

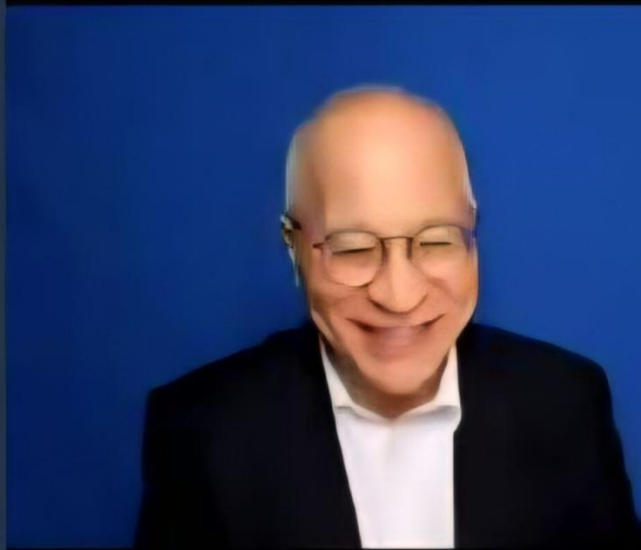
Einar Tangen
- Founder and Chairman of Asia Narratives
- Senior Fellow, Center for International
China

Matteo Capasso
- Professor at the School of Country and Region Studies, Northwest University, Xi'an

۴. تاب‌آوری اقتصادی در بحران طولانی‌مدت و تحریم

با گذار به بُعد اقتصادی نشست، بحث به این پرسش مرکزی رسید: تاب‌آوری اقتصادی در شرایط بحران طولانی‌مدت، جنگ و تحریم چه شکلی به خود می‌گیرد؟ پنلیست‌ها - به‌ویژه ماریا نظیر با تجربه‌ای در حوزه خدمات مالی - به مکانیسم‌های سازگاری اقتصادی، راهکارهای دور زدن محدودیت‌های مالی بین‌المللی، و الزامات حفظ ثبات اقتصادی داخلی در شرایط فشار خارجی پرداختند.

۵. الگوی توسعه صنعتی چین: ویژگی‌های اصلی و بستر تاریخی

در این بخش، تمرکز نشست به تجربه توسعه صنعتی چین معطوف شد. زون احمد خان و متئو کاپاسو، با تکیه بر پیشینه پژوهشی خود در نهادهای چینی، ویژگی‌های کلیدی این مدل توسعه - از جمله برنامه‌ریزی متمرکز دولتی، سیاست‌گذاری صنعتی هدفمند، و نقش دولت در هدایت سرمایه‌گذاری‌های راهبردی - را در بستر تاریخی شکل‌گیری آن تشریح کردند.

۶. ابعاد ژئوپلیتیک و پیامدهای منطقه‌ای جنگ

بحث سپس به بررسی ابعاد ژئوپلیتیک گسترده‌تر جنگ و امواج تأثیرگذاری آن بر منطقه بازگشت. اینار تانگن و الیف قایا، با نگاهی تحلیلی به روابط بین‌الملل آسیا و ترکیه، چگونگی تأثیرگذاری این درگیری بر آرایش قدرت در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای را مورد بررسی قرار دادند.

۷. قابلیت انطباق و محدودیت‌های الگوی چینی برای ایران

یکی از محوری‌ترین بخش‌های نشست به این پرسش اختصاص یافت که الگوی توسعه صنعتی چین تا چه اندازه با بستر و شرایط خاص ایران قابل انطباق است. پنلیست‌ها هم به ظرفیت‌های بالقوه این الگو و هم به محدودیت‌های ساختاری، نهادی و ژئوپلیتیکی که ممکن است اجرای آن را در ایران با چالش مواجه کند، پرداختند.

۸. برنامه‌ریزی سناریویی برای بازسازی: بهترین حالت، بدترین حالت، و محتمل‌ترین مسیر

در ادامه، نشست به ترسیم سناریوهای مختلف بازسازی اقتصادی ایران پرداخت. پنلیست‌ها سه مسیر احتمالی –سناریوی خوش‌بینانه، سناریوی بدبینانه، و مسیر محتمل‌تر میان این دو– را ترسیم کردند و پیش‌نیازها و ریسک‌های هر مسیر را مورد بحث قرار دادند.

۹. چشم‌انداز راهبردی بلندمدت: مسیر توسعه ایران در سایه تداوم بی‌ثباتی

نشست با نگاهی به افق بلندمدت به پایان رسید. پنلیست‌ها جمع‌بندی خود را از مسیر توسعه ایران در شرایط تداوم عدم قطعیت منطقه‌ای و بین‌المللی ارائه دادند و بر ضرورت طراحی راهبردهای انعطاف‌پذیر و چندلایه برای دستیابی به رشد اقتصادی پایدار در بلندمدت تأکید کردند.